

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

**КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЛІТЕРАТУРИ
ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ**

(повна назва кафедри)

Код РПНД 72078

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної

роботи

Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

**МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ І ВИЩОЇ ОСВІТИ (МОВА, ЛІТЕРАТУРА)**

***METHODOLOGY OF TEACHING PROFESSIONAL
DISCIPLINES IN VOCATIONAL PRE-UNIVERSITY AND
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS (LANGUAGE, LITERATURE)***

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова викладання _____ українська _____

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання фахових дисциплін у закладах фахової передвищої і вищої освіти (мова, література)» скерована на підготовку фахівців галузі знань А Освіта, спеціальності А4 Середня освіта, освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література)».

« 6 » травня 2025 р. 19 с.

Розробник: Рускуліс Лілія Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, в. о. завідувача кафедри української мови, літератури та методики навчання

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Методика навчання фахових дисциплін у закладах фахової передвищої і вищої освіти (мова, література)» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант

Лілія Рускуліс

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Методика навчання фахових дисциплін у закладах фахової передвищої і вищої освіти (мова, література)» розглянуто на засіданні кафедри української мови, літератури та методики навчання

Протокол № 5 від « 6 » травня 2025 р.

В. о. завідувача кафедри

Лілія Рускуліс

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Методика навчання фахових дисциплін у закладах фахової передвищої і вищої освіти (мова, література)» розглянуто Навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол № 5 від « 13 » травня 2025 р.

Голова

Лілія Рускуліс

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Методика навчання фахових дисциплін у закладах фахової передвищої і вищої освіти (мова, література)» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Методика навчання фахових дисциплін у закладах фахової передвищої і вищої освіти (мова, література)» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 5 від « 21 » травня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Рускуліс Л. В., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	7
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	11
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	12
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	16
<i>9. Засоби навчання</i>	18
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	18

ВСТУП

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Методика навчання фахових дисциплін закладах фахової передвищої та вищої освіти (мова, література)» розглянуто проблеми лінгвофолософської підготовки вчителя-словесника, з'ясовано цикл професійно зорієнтованих лінгвістичних дисциплін; визначено особливості формування мовної особистості сучасного студента; проаналізовано нормативно-правову базу підготовки майбутніх учителів української мови (освітньо-професійна програма, вимоги до укладання навчальної та робочої навчальної програм); досліджено лінгводидактичну систему викладання лінгвістичних дисциплін (підходи до навчання мови, закономірності, принципи, методи, прийоми та засоби навчання); окреслено ефективність застосування інформаційно-комунікаційного комплексу; схарактеризовано систему аудиторних занять у ЗВО (лекція, практичне, семінарське, лабораторне заняття), технологію організації самостійної роботи студентів та практичної підготовки (види практик у ЗВО, компоненти виробничої практики); розкрито особливості змішаного навчання і роль дистанційного в його системі; інформаційно-освітні ресурси дистанційного навчання; з'ясовано види навчально-, навчально-дослідницької, науково-дослідницької роботи (навчально-дослідницька робота, науково-дослідницька робота, науково-організаційні заходи) майбутнього філолога; складники його науково-комунікативної компетентності.

Ключові слова: методика, лінгвістична дисципліна, лінгводидактика, технологія навчання, аудиторні заняття, позааудиторна робота, змішане навчання, дистанційне навчання, науково-дослідницька робота.

Summary

In the process of studying the discipline «Methods of teaching professional disciplines in higher educational institutions (a language, literature)» the problems of linguistic and philosophical training of the language teacher are considered. The cycle of professionally oriented linguistic disciplines is clarified. The features of the language personality formation of a modern student are defined. The normative-legal base of training of future teachers of the Ukrainian language (the educational and professional program, the requirements for the development of the educational and working educational programs) is analyzed. The linguodidactic system of teaching linguistic disciplines (the approaches to the language learning, patterns, principles, methods, techniques and means of learning) is investigated. The efficiency of application of the information and communication complex is outlined. The classroom system in the Institution of Higher Education (IHE) (a lecture, a practical lesson, a seminar, a laboratory lesson) and the technology of organization of students' independent work and their practical training (types of practices in IHE, components of the production practice) are characterized. The features of blended learning and the role of distance learning in its system, the information and educational resources of distance learning are revealed. The types of educational, educational and research, scientific and research work (educational and research work, scientific and research work, scientific and organizational activities) of the future philologist and the components of his scientific communicative competence are outlined.

Keywords: methodology, linguistic discipline, linguodidactics, technology training, classroom classes, extracurricular activities, blended learning, distance learning training, research work.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни		Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 8	Галузь знань А Освіта	<i>Обов'язкова</i>		<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 2		Рік підготовки:		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й	1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність А4 Середня освіта, Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література)».	Семестр		Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		1-й	2-й	1-й	2-й
Загальна кількість годин – 240		Лекцій		Лекцій	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 /3; самостійної роботи студента – 6 / 5		15 год.	15 год.	3 год.	3 год.
		Практичні, семінарські		Практичні, семінарські	
		15 год.	30 год.	3 год.	7 год.
	Лабораторні		Лабораторні		
	0 год.	0 год.	0 год.	0 год.	
	Самостійна робота		Самостійна робота		
	90 год.	75 год.	114 год.	110 год.	
	Індивідуальні завдання: 0 год.		Індивідуальні завдання: 0 год.		
	Вид контролю:		Вид контролю:		
	залік	іспит	залік	іспит	
	Форма контролю: комбінована		Форма контролю: комбінована		

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання української мови і літератури» полягає у формуванні низки компетентностей:

ЗК 3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ФК 1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК 2. Здатність використовувати інновації в професійній діяльності.

ФК 4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в здобувачів освіти ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК 7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного й інклюзивного освітнього середовища.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є ОК психолого-педагогічного («Вступ до професії вчителя-філолога», «Педагогіка», «Психологія», «Методика виховної роботи», «Педагогічна творчість», «Методика навчання української мови і літератури») та мовно-літературного («Сучасна українська літературна мова», «Історія української та зарубіжної літератури») спрямування, що є пропедевтичними для засвоєння курсу; «Штучний інтелект та межі академічної доброчесності», що є міждисциплінарним.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування й розвиток у студентів таких програмних результатів навчання:

ПРН 3. Застосовує сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі викладання та навчання української мови і літератури.

ПРН 6. Використовує сучасні технології навчання української мови і літератури, застосовуючи принципи диференціації та індивідуалізації.

ПРН 7. Уміє створювати зв'язні монологічні й діалогічні тексти в усній і писемній формах, володіє методикою формування мовленнєвої компетентності здобувачів освіти.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні орієнтири сучасної методики навчання фахових дисциплін

Змістовий модуль 1. Методика навчання фахових дисциплін у закладах фахової передвищої та вищої освіти (мова, література) як навчальна дисципліна.

Тема 1. Лінгвофілософські основи підготовки студента-словесника. Українська мова як мова навчання та дисципліна у закладах вищої освіти. Цикл мовно-літературних дисциплін (професійно зорієнтованих і за вибором). Професійна українськомовна компетентність як результат фахової підготовки студентів – майбутніх викладачів (учителів) української мови і літератури в системі вищої освіти. Формування мовної особистості сучасного студента.

Література [9], стор. 55–100; [10], стор. 19–149; [11], стор. 19–28; 77–84; [12], стор. 10–26; 151–182; [13], стор. 9–68; [15], стор. 6–54; [20]; [25], стор. 11–36; 152–166; 187–200; [25] стор. 253–274.

Тема 2. Нормативно-правова база підготовки майбутніх учителів / викладачів мовно-літературних дисциплін. Освітньо-професійна програма. Методика побудови навчальних та робочих планів і програм. Навчально-методичний комплекс лінгвістичних дисциплін. Силабус.

Література [1]; [2]; [3]; [5]; [6]; [7]; [8], стор. 9–21; [10], стор. 7–18; [11], стор. 27–52; [12], стор. 26–103; [25], стор. 237–251.

Змістовий модуль 2. Методична система викладання лінгвістичних дисциплін.

Тема 1. Підходи до навчання в системі засвоєння лінгвістичних дисциплін. Загальнодидактичні й власне методичні підходи до навчання (компетентнісний, когнітивно-комунікативний, текстоцентричний, функційно-стилістичний, системно-інтеграційний). Закономірності, принципи навчання мовно-літературних компонентів у ЗВО. Закономірності навчання. Система загальнодидактичних і власне методичних принципів навчання дисциплін мовно-літературного циклу.

Література [8], стор. 21–36; [10], стор. 167–177; 177–208; [11], стор. 88–106; [12], стор. 183–221; [15]; [17], стор. 194–199; [18], стор. 157–162; [25], стор. 283–297.

Тема 2. Методи, прийоми та засоби вивчення дисциплін мовно-літературного циклу. Загальнодидактичні, лінгводидактичні й специфічні методи навчання. Інноваційні методи навчання. Прийоми навчання. Засоби навчання. Ефективність застосування інформаційно-комунікаційного комплексу.

Література [11], стор. 107–139; [12] стор. 222–261; 350–369; [15], стор. 118–179; [17], стор. 129–225; [31], стор. 6–107.

Модуль 2. Технологія навчання фахових дисциплін.

Змістовий модуль 1. Аудиторні форми навчання.

Тема 1. Традиційні й інноваційні форми організації навчання. Форма навчання як взаємозагрожена, гармонійна, цілісна й упорядкована система дій викладача і студента, що ґрунтується на лінгводидактичних засадах, психологічних і психолінгвістичних чинниках. Система аудиторних занять: лекція як систематизований і логічний виклад навчального матеріалу, види лекцій, методика проведення їх.

Література; [11], стор. 147–152; [12] стор. 262–284.

Тема 2. Семінарські й практичні заняття. Структура семінарського заняття та методика підготовки й проведення його; практичні заняття як шлях перевірки сформованості вмінь і навичок практичного застосування їх; лабораторне заняття – основа експериментальної роботи студента.

Література [8], стор. 49–60; [11], стор. 152–154; [12] стор. 262–284.

Змістовий модуль 2. Позааудиторні форми роботи.

Тема 1. Самостійна робота студентів. Організація самостійної роботи студентів. СРС – шлях проектування самоосвіти студента. Класифікації самостійної роботи в педагогіці й лінгводидактиці. Види СРС та шляхи упровадження їх. Метод портфоліо в системі СРС.

Література [11], стор. 155–162; [12] стор. 284–289; [14]; [16], стор. 97–107.

Тема 2. Практична підготовка студентів. Роль практичної підготовки в системі позааудиторних форм навчання у ЗВО. Методика проведення фольклорно-етнографічної, діалектологічної та соціолінгвістичної практик. Навчальна та виробнича практики. Компоненти виробничої практики.

Література [11], стор. 179–185; [12] стор. 298–315; [32], стор. 6–97; [25], стор. 221–237; [26]; [27].

Тема 3. Навчальна, навчально-дослідницька, науково-дослідницька робота майбутнього філолога. НДДС як це інтелектуальна праця, спрямована на набуття знань, умінь і навичок. Класифікація дослідницьких умінь студента. Компетентність студента в НДДС. Складники науково-комунікативної компетентності. Види НДДС: навчально-дослідницька робота, науково-дослідницька робота, науково-організаційні заходи.

Література [10], стор. 223–246; [11], стор. 163–179; [12] стор. 315–326; [13], стор. 9–68; [30], стор. 6–61; [19], стор. 9–73; [24], стор. 4–90; [25], стор. 209–221; [28], стор. 10–117.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1. Теоретичні орієнтири сучасної методики навчання фахових дисциплін										
Змістовий модуль 1. Методика навчання фахових дисциплін										
у закладах фахової передвищої та вищої освіти (мова, література) як навчальна дисципліна										
Тема 1. Лінгвофілософські основи підготовки студента-словесника. Українська мова як мова навчання та дисципліна у закладах вищої освіти. Цикл мовно-літературних дисциплін (професійно зорієнтованих і за вибором). Професійна українськомовна компетентність як результат фахової підготовки студентів – майбутніх викладачів (учителів) української мови і літератури в системі вищої освіти. Формування мовної особистості сучасного студента.	15	2	2	–	11	15	–	–	–	15
Тема 2. Нормативно-правова база підготовки майбутніх учителів / викладачів мовно-літературних дисциплін.	30	4	4	–	22	30	1	1	–	28
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	45	6	6	–	33	75	45	1	–	43
Усього годин:	45	6	6	–	33	75	45	1	–	43
Змістовий модуль 2. Методична система викладання лінгвістичних дисциплін										
Тема 1. Підходи до навчання в системі засвоєння лінгвістичних дисциплін. Закономірності, принципи навчання мовно-літературних компонентів у ЗВО. Закономірності навчання.	30	4	4	–	22	30	–	–	–	30
Тема 2. Методи, прийоми та засоби вивчення дисциплін мовно-літературного циклу.	45	5	5	–	35	45	2	2	–	41
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	75	9	9	–	57	75	2	2	–	71
Усього годин:	120	9	9	–	57	75	2	2	–	71

Модуль 2. Технологія навчання фахових дисциплін										
Змістовий модуль 1. Аудиторні форми навчання										
Тема 1. Традиційні й інноваційні форми організації навчання. Система аудиторних занять: лекція як систематизований і логічний виклад навчального матеріалу, види лекцій, методика проведення їх.	25	4	6	–	15	25	1	1	–	23
Тема 2. Семінарські й практичні заняття; лабораторне заняття – основа експериментальної роботи студента.	20	2	4	–	14	20	1	1	–	18
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	45	6	10	–	29	45	2	2	–	41
<i>Усього годин:</i>	45	6	10	–	29	45	2	2	–	41
Змістовий модуль 2. Позааудиторні форми навчання										
Тема 1. Самостійна робота студентів.	25	2	6	–	17	25	1	1	–	23
Тема 2. Практична підготовка студентів.	20	2	6	–	12	20	–	2	–	18
Тема 3. Навчальна, навчально-дослідницька, науково-дослідницька робота майбутнього філолога.	30	5	8	–	17	30	–	2	–	28
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	75	9	20	–	46	75	1	5	–	69
<i>Усього годин:</i>	75	9	20	–	46	75	1	5	–	69
<i>Разом за курсом</i>	240	30	45	0	165	240	6	10	–	224

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Лінгвофілософські основи підготовки студента-словесника.	2	-
2	Нормативно-правова база підготовки майбутніх учителів / викладачів мовно-літературних дисциплін.	4	1
3	Підходи до навчання в системі засвоєння лінгвістичних дисциплін. Закономірності, принципи навчання мовно-літературних компонентів у ЗВО. Система принципів навчання дисциплін мовно-літературного циклу.	4	-
4	Методи, прийоми та засоби вивчення дисциплін мовно-літературного циклу.	5	2
5	Традиційні й інноваційні форми організації навчання. Лекція.	6	1
6	Семінарські, практичні, лабораторні заняття.	4	1
7	Самостійна робота студентів.	6	1
8	Практична підготовка студентів.	6	2
9	Навчальна, навчально-дослідницька, науково-дослідницька робота майбутнього філолога.	8	2
<i>Разом</i>		45	10

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – *2 год. / 1 заняття*;
- виконання самостійних робіт – *2–4 год. / 1 проєкт*;
- підготовка до тестового контролю – *3–4 год. / 1 тест*;
- підготовка до підсумкового контролю – *12 год. / 1 захід*
- підготовка до колоквіуму з письмовою роботою (дослідженням) – *15 год. / 1 захід*

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	46	14
2	Виконання самостійних робіт	36	100
3	Підготовка до тестового контролю	29	40
4	Підготовка до підсумкового контролю	24	30
5	Підготовка до колоквіуму з письмовою роботою (дослідженням)	30	30
<i>Разом</i>		165	214

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях:
  - проблемний виклад;
  - бесіда;

- пояснення;
  - конструювання понять і правил;
  - навчальна робота під керівництвом викладача
  - дискусія;
  - диспут;
  - наочні;
  - відеометод;
- 2) на практичних заняттях:
- проблемний;
  - бесіда;
  - конструювання понять і правил;
  - спостереження;
  - лінгвістичної інтуїції;
  - спостереження над мовою;
  - робота з навчально- й науково-інформаційними джерелами.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (лише для студентів денної форми навчання);
- самостійні роботи;
- колоквиум;
- конспекти лекцій; розробки практичних занять;
- розробки завдань до самостійної роботи, практичної підготовки;
- розробка завдань до організації навчально- й науково-дослідницької діяльності студентів;
- контрольна робота.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, реферування додаткової літератури, підготовка виступів, повідомлень; розроблення інформаційно-комунікаційного супроводу, розроблення конспектів уроків різних типів) (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (в тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і самостійних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених; наявний інформаційно-комунікаційний супровід.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу; наявний інформаційно-комунікаційний супровід.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології; інформаційно-комунікаційний супровід не висвітлює репрезентованого питання.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 46 балів (23 відповіді по 2 бали).</i>

Тестові роботи	Критерії оцінювання
5	Студент надав 10 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 100 %.
4,5	Студент надав 9 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 90 %.
4	Студент надав 8 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 80 %.
3,5	Студент надав 7 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 70 %.
3	Студент надав 6 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 60 %.
2,5	Студент надав 5 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 50 %.
2	Студент надав 4 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 40 %.
1,5	Студент надав 3 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 30 %.
1	Студент надав 2 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 20 %.
0,5	Студент надав 1 правильну відповідь на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 10 %.
0	Студент не надав жодної правильної відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 0 %.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів (8 робіт по 5 балів).</i>

Самостійна робота	Критерії оцінювання
6	Студент правильно виконує завдання в установленій термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні й доцільні цитування, аналізує нормативно-правову базу / складає конспект лекції /практичного /лабораторного заняття/ планує самостійну роботу й розробляє завдання до певного ОК / розробляє завдання для певного виду практики / розробляє план роботи наукового гуртка.
5-4	Студент правильно виконує завдання в установленій термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні й доцільні цитування, аналізує нормативно-правову базу / складає конспект лекції /практичного /лабораторного заняття/ планує самостійну роботу й розробляє завдання до певного ОК / розробляє завдання для певного виду практики / розробляє план роботи наукового гуртка.
3	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування й недоречні ілюстрації, поверхово аналізує нормативно-правову базу / складає конспект лекції /практичного /лабораторного заняття/ планує самостійну роботу й розробляє завдання до певного ОК / розробляє завдання для певного виду практики / розробляє план роботи наукового гуртка.
2	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить аналіз наукового тексту, проте не демонструє вміння робити висновки; поверхово аналізує нормативно-правову базу / з помилками складає конспект лекції /практичного /лабораторного заняття / планує самостійну роботу й частково розробляє завдання до певного ОК / частково розробляє завдання для певного виду практики / частково розробляє план роботи наукового гуртка.
1	Студент виконує роботу з методичною допомогою викладача на кожному етапі
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за ці компоненти програми 54 бали (9 робіт по 6 балів).</i>

Колоквіум із письмовою роботою (дослідженням)	Критерії оцінювання
15	Студент ретельно проводить аналітичний огляд літератури, самостійно організовує експеримент, правильно здійснює обробку його результатів, робить логічні та аргументовані висновки, вказує на перспективи їхнього застосування рішення в подальшій практичній діяльності, а також правильно із мовного й технічного поглядів оформлює думки у вигляді письмової роботи. Готує й репрезентує інформаційно-комунікаційний супровід.

14–10	Студент ретельно проводить аналітичний огляд літератури, самостійно організовує експеримент, правильно здійснює обробку його результатів, робить логічні висновки, проте без додаткової аргументації та вказівки на перспективи подальших досліджень, а також правильно із мовного погляду оформлює думки у вигляді письмової роботи. Допускається незначна кількість технічних огріхів. Готує й репрезентує інформаційно-комунікаційний супровід.
9–6	Студент поверхнево чи з певними неточностями проводить аналітичний огляд літератури, виявляє труднощі під час організації експерименту, проте правильно здійснює обробку його результатів, робить висновки, проте без додаткової аргументації та вказівки на перспективи подальших досліджень, а також правильно із мовного погляду оформлює думки у вигляді письмової роботи. Допускається незначна кількість технічних огріхів. Інформаційно-комунікаційний супровід не висвітлює всіх проблем репрезентованого питання.
5–2	Студент поверхнево чи з певними неточностями проводить аналітичний огляд літератури, виявляє труднощі та допускається грубих помилок під час організації експерименту, помилково оброблює його результати, робить висновки без додаткової аргументації та вказівки на перспективи подальших досліджень. Допускається незначна кількість мовних і технічних огріхів під час оформлення тексту письмової роботи. Інформаційно-комунікаційний супровід не підготовлено.
1	Студент проводить аналітичний огляд літератури, експеримент та здійснює обробку його результатів із подальшим оформленням у вигляді письмової роботи з допомогою викладача
0	Студент не підготував дослідження або надав на перевірку викладачеві роботу не власного авторства.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (2 роботи по 15 балів)</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 15–13	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру.
ЗФН 27–23	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 12–10	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності.
ЗФН 22–18	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 9–7	Робота виконана з огріхами аналізу почерку / підпису, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності.
ЗФН 17–12	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 6–4	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності).
	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.

ЗФН 11–6	помилки.
ДФН 3–1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня.
ЗФН 5–1	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Роботу не виконано.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (2 роботи по 15 балів) (для ДФН) / 54 бали (для ЗФН) (2 роботи по 27 балів).</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
	1 семестр	1 семестр
Практичні заняття	8x2 бали = 16 балів	2x2 бали = 4 бали
Самостійна робота	4x6 балів = 24 бали	4x6 балів = 24 бали
Тести	6x5 балів = 30 балів	6x5 балів = 30 балів
Колоквіум із письмовою роботою (дослідженням)	1x15 балів = 15 балів	1x15 балів = 15 балів
Контрольна (письмова) робота	1x15 балів= 15 балів	1x27балів=27 балів
Всього	100	100

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
	2 семестр	2 семестр
Практичні заняття	15x2 бали = 30 балів	4x2 бали = 8 балів
Самостійна робота	5x6 балів = 30 балів	5x6 балів = 30 балів
Тести	2x5 балів = 10 балів	4x5 балів = 20 балів
Колоквіум із письмовою роботою (дослідженням)	1x15 балів = 15 балів	1x15 балів = 15 балів
Контрольна (письмова) робота	1x15 балів=15 балів	1x27 балів=27 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання 1 семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на практичному занятті	2		
		Самостійна робота	6	Самостійна робота	6
	Т2	Відповідь на практичному занятті (2x2)	4	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	6	Самостійна робота	6

	ПМК	Тест	10	Тест	10
ЗМ 2	Т1	Відповідь на практичному занятті (2x2)	4		
		Самостійна робота	6	Самостійна робота	6
	Т2	Відповідь на практичному занятті (2x3)	6	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	6	Самостійна робота	6
		Колоквіум із письмовою роботою	25	Колоквіум із письмовою роботою	25
ПМК	Тест	10	Тест	10	
Контрольна робота			15		27
Підсумковий контроль		Залік			
Сума			100		100

2 семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на практичному занятті (2x3)	6		
		Самостійна робота	6	Самостійна робота	6
	ПМК			Тест	5
	Т2	Відповідь на практичному занятті (2x2)	4	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	6	Самостійна робота	6
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 2	Т1	Відповідь на практичному занятті (2x3)	6	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	6	Самостійна робота	6
	ПМК			Тест	5
	Т2	Відповідь на практичному занятті (2x3)	6	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	6	Самостійна робота	6

	ТЗ	Відповідь на практичному занятті (2x4)	8	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	6	Самостійна робота	6
	ПМК	Тест	5	Тест	5
		Колоквіум із письмовою роботою (дослідженням)	15	Колоквіум із письмовою роботою (дослідженням)	15
Контрольна робота			15		27
Підсумковий контроль		Іспит		Іспит	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять є графічні засоби, а саме друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць, опорних схем, рисунків; мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечний фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF>.
2. Державна програма «Вчитель». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/379-2002-%D0%BF>.
3. Державний стандарт вищої освіти (проект). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/379-2002-%D0%BF>.
4. Дороз В. Д. Методика викладання української мови у вищій школі: навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2008. 176 с.
5. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
6. Закон України «Про вищу освіту» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
7. Закон України «Про освіту» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
8. Нікітіна А. В. Українська лінгвометодика для магістрантів: навч.-метод. посіб. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. 375 с.
9. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців: монографія. К: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 356 с.
10. Підготовка вчителя-філолога у педагогічному вищому навчальному закладі: монографія / за ред. В. Мельничайка, Л. Струганець. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. 420 с.
11. Рускуліс Л. Методика навчання фахових дисциплін у закладах вищої освіти (мова) у схемах, таблицях, рисунках та коментарях. Миколаїв: Іліон, 2021. 2022 с.
12. Рускуліс Л. Методична система формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів української мови у процесі вивчення мовознавчих дисциплін: монографія / за заг. ред. М. Пентилюк. Миколаїв: ФОП Швець В. М., 2018. 420 с.

Допоміжна література

13. Бацуровська І. В. Освітньо-наукова підготовка магістрів в умовах масових відкритих дистанційних курсів: монографія. Херсон: Грінь Д. С., 2016. 514 с.
14. Бондар Л. А. Педагогічні умови організації самостійної роботи студентів-філологів у вищих навчальних закладах. URL: <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN21/13blavnz.pdf>
15. Караман С. О. Методика навчання української мови в гімназіях: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт, 2000. 272 с.
16. Князян М. О. Самостійно-дослідницька робота як засіб підготовки студентів до розв'язання проблемних ситуацій у професійній діяльності. URL: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:jXzSW3-VVpgJ:www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.
17. Нікітіна А. В. Педагогічний дискурс вчителя-словесника: монографія. К.: Ленвіт, 2013. 338 с.
18. Пентилюк М. І. Когнітивно-комунікативна модель удосконалення професійної культуромовної компетентності студентів філологічного профілю. *Наукові записки. Серія «Філологічна»*. Острог: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2013. Вип. 40. С. 157–162.
19. Пентилюк М. І., Гайдаєнко І. В., Окунович Т. Г. та ін. Навчально- й науково-дослідна робота студентів-філологів (реферат, курсова, випускна робота з української мови та методики її навчання): навч.-метод. посіб. для студентів. К.: Ленвіт, 2010. 120 с.
20. Попович А. Достилістична підготовка майбутніх учителів української мови і літератури у вищій школі. URL: <http://nvd.luguniv>.
21. Рускуліс Л. Курсова, кваліфікаційна робота з методики навчання української мови і літератури: навч.-метод. реком. Миколаїв: СПД Румянцева, 2024. 92 с.
22. Рускуліс Л., Механцева В. Дистанційне навчання в системі вищої філологічної освіти: навч.-метод. реком. Миколаїв: СПД Румянцева, 2024. 176 с.
23. Рускуліс Л., Родіонова І. Наскрізна програма практик (для студентів спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) II (магістерського) рівня вищої освіти: навч.-метод. реком. Миколаїв: СПД Румянцева, 2023. 120 с.
24. Семенов О. М. Організація науково-дослідної роботи студентів філологічних факультетів педагогічних університетів. Київ-Глухів: ІППП ІПН України, ГДПУ, 2002. 96 с.
25. Семенов О. М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури: монографія. Суми: ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2005. 404 с.
26. Семенов О. М., Базиль Л. О., Дятленко Т. І. Практика в системі фахової освіти вчителя-словесника: навч. посіб. К.: Фенікс, 2008. 288 с. URL: https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/Семенов_Базиль_Дятленко_Фахова_практика.pdf.
27. Семенов О. М., Базиль Л. О., Дятленко Т. І. Фахова практика вчителя-словесника: навч. посіб. Луганськ: Ноулідж, 2011. 496 с. URL: https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/Семенов_Базиль_Дятленко_Фахова_практика.pdf
28. Семенов О. М., Земка О. І. Формування дослідницьких умінь у майбутніх учителів-словесників: теорія і практика: монографія. Суми: Ніко, 2014. 254 с.

Інформаційні ресурси

1. Нікітіна А. В. Українська лінгвометодика для магістрантів: навч.-метод. посіб. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. 375 с. URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/295/Нікітіна%20А.В.%20Укр.лінгвометодика%20для%20магістр%202015.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
2. Підготовка вчителя-філолога у педагогічному вищому навчальному закладі: монографія / за ред. В. Мельничайка, Л. Струганець. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. 420 с. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/8770/1/Monogr_Melnuch.pdf.
3. Семенов О. М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури: монографія. Суми: ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2005. 404 с. URL: https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/Професійна_підготовка_майбутніх_учителів.pdf